VID SORGEPOSTEN.

Några minnesord

med anledning af

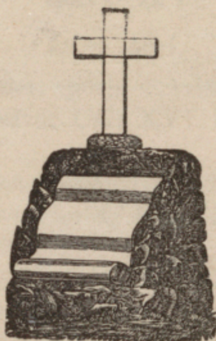
H. M:t Konung Carl XV:s

bortgång,

tecknade af

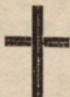
A—st.

Tredje upplagan.

STOCKHOLM,
G. W. BLOMQVISTS BOKTRYCKERI,
1872.

495

Ett sorgebud flyger kring *Skandinavien.* Det ilar hastigt från ort till ort — och hvart det framgår, tårar det hvarje öga.

Den allvarlige filosofen, likaväl som den uppsluppne glädtingen dröjer med smärtsam känsla vid sidan af denna sorgepost.

Hvad är det då?

Jo: den obeveklige, den omutlige liemannen *döden* hviskar i förbifarten åt oss:

Carl XV

är ej mer!

Är Han ej mer, spörja vi, tviflande, och tillägga: Jo, visserligen lefver Carl XV! Han kan icke dö; *ty Han var vår!*

Ja, svarar den »obeveklige», Han har varit och *skall blifva* er; men nu är Han min: ty

Han är död . . .

Men döden är ljuf för ett ädelt hjerta, och verlden är full af stridigheter — ej må vi då undra på att **Han**, som icke hyckla kunde, lade Sitt krönta hufvud så nöjd och lugn ner på den stilla döds-

bädden, der själen frigjord från stofthyddans tvång får spänna sina vingar till efterlängtad flygt mot det anade och sälla mål, som intet dödligt öga sett.

Så dog Carl XV.

* * *

Var Konung Carl XV älskad af sitt folk?

Det är väl icke jag som skall besvara denna fråga; men hvart jag kommit, farit eller tillfälligtvis närvarit kring våra län och landsbygder, har jag allestädes förnummit ett sammanstämmande omdöme, hvilket närmast skulle kunna förtydligas i dessa ord:

Vi äro Hans vänner, ty Han är vår Vän; vi förstå Hans tal, ty det är enkelt och hjertligt, och vi begära intet mera af en Konung och *Vän.*

Var Carl XV populär?

Om jag får säga det:

Ja! Han var populär, ty Han *sökte* ej att blifva det, och derför, just derför blef Han det, mer än mången af Sina företrädare. Hans enkla flärdfria sätt, Hans öppna goda väsende — se der, hvad som i främsta rummet gjorde **Carl XV** älskad af svenska folket! — och detta är ju detsamma som att vara »populär», om inte mer än så!

Var Carl XV en god regent?

Den politiska pressen i främsta rummet och historien i det andra åligger det att afgifva ett svar på denna fråga. Den förstnämnda kategorien har icke varit overksam, och vi hoppas, att den sistnämnda icke skall gifva efter, när det gäller hvad sant och rätt är!

Envåldet var icke **Carl XV:s** syftemål. Detta är då visst! — Många goda och för vårt land välsignelserika reformer hafva under Hans regering blifvit genomförda: det vet svenska folket.

Var Carl XV beskyddare af de fria konsterna?

Han var icke allenast älskare af den sköna konsten; Han utöfvade den äfven sjelf. Som målare vann Han ju också offentligt erkännande, ehuru Han idkade denna konst endast för Sitt nöjes skull.

I denna såväl som i öfriga konstnärliga brancher *gjorde Han aldrig anspråk på att anses såsom någon mästare:* Han röjde endast Sin böjelse för och kärlek till konsten.

Var Carl XV skald?

Hvem skall besvara denna fråga? Låtom oss lemna den åt allmänhetens eget bedömmande vid återgifvandet af följande från Carl XV:s egen penna och hjerta flutna poem:

Hjertats Hem.

Hvar är ditt hem, jag frågade mitt hjerta,
Säg du, som från min första stund af lif
Har klappat vid all glädje och all smärta,
Hvar är ditt rätta hem? O svar mig gif!
Säg, dväljs du helst der lunder fredligt susa,
Der silfverbäckens böljor stilla brusa?
Nej, svarade mitt hjerta, nej!

Hvar är ditt hem? Är det der stormen tjuter
Och vilda strömmen utför klippan far,
Der utaf jagtens faror blott man njuter
Och utaf blodigt offer nöje har?
Kanske det fält, der krigets åskor ljunga,
Der under kulregn svärden falla tunga?
Lugnt svarade mitt hjerta nej!

Hvar är ditt hem? Kanske der solen glöder
I purpurbrand och yppigt manar fram
Den fyllda drufvan, ja, kanske i Söder
Du vällust ibland rosorna förnam?
Är der ditt hem, der palmen kronan höjer,
Och der i grönska evig sommar dröjer?
Men åter sade hjertat nej!

Hvar är ditt hem? Säg, har du det vid polen,
Der höga fjellen stå i isgrå drägt,
Der aftonskimret af midsommarsolen
Så nära är med morgonrodnan slägt,

Der drifvan glänser mellan furustammar
Och skönt i stjerneqvällen norrsken flammar?
Men hjertat hviskade ett nej!

Hvar är ditt hem? Är det vid *hennes* sida,
Hvars hjerta slog mot dig i ömt förbund,
Som lärde mig försaka, dig att lida,
Då hoppet dog i lifvets myrtenlund?
Är der det hem, hvarom du ännu drömmer?
Helt visst, då du dess bild så troget gömmer!
Med klagan sade hjertat nej!

Hvar är ditt hem? Säg, är det der kanhända
Uti det anade och sälla land,
Dit själen, fri man sagt, skall återvända,
När slitna blifvit alla jordens band?
Är der ditt hem? De obekanta ställen,
Som fjerran vinka ofvan stjernepellen?
Då hördes hjertat svara ja!

Der är mitt hem, det klappande då sade,
Mitt ursprungs hem, det har jag alltid känt;
Fast jordisk eld du ofta hos mig lade,
Jag minnes nog den himmelska mig tändt.
I askan äger jag ännu en gnista,
Som längtar, då jag en gång hunnit brista,
Till Gud, hos honom är mitt hem!

* * *

Efter den smärtsamma förlusten af en god, älskad och omhuldande Maka, då Sveriges ädla Drottning *Lovisa* vid förra årets vaknande vår lade efter en trogen omvårdnad Sina ögon tillsamman i dödens fridsälla sköte, följde alltjemt en besvärande sjuklighet den jordiska stofthydda som inneslöt Konung **Carl XV:s** goda själ.

Denna krämpa skulle också blifva Konungens sista. Lyssnande till läkarnes råd att söka varmare klimat, men oemotståndligt följande Sitt hjertas maning, längtade Han från den främmande badorten öfver till fädernestranden igen.

Dit hann Han äfven, men blott för att dö. Ingen af Sina anförvandter såg Han kring sitt dödsläger, en smärtsam tillfällighet för ett varmt hjerta, som med hvarje ögonblick emotser den stund, då det skall upphöra att slå; men lika stilla och fridfullt insomnade Han Onsdagen den 18:de September 1872, kl. 9 på aftonen, efter att i

mer än 13 år hafva varit regerande Konung af Sverige och Norge och i 46 år 4 månader kämpat i striden mellan lifvets nöjen och vedervärdigheter.

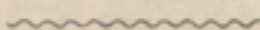
* * *

Tung öfver nordanlanden
sorgen sin slöja drar,
talar till men'skoanden
mäktigt om svunna dar,
ilar så hastigt från slott till koja,
sänker i saknad dess folk så fort:
Lifvet, som leker med barn, som stoja,
byter med vemodet tid och ort.

Sorg är den post som gångar,
saknad dess adjutant;
allvaret glädjen fångar
midt uppå lifvets brant.
Sorgbudet kommit, och Svenska hjertan
klappa med bröders *»i ömt förbund»;*
djupt med hvart slag griper kring sig smärtan,
manad till lif uti höstlig stund.

Folket sin konung gråter,
Femtonde Carl, dess vän.
Svea sig öfverlåter
stilla åt saknaden;
upp mot de anade sälla landen
höjer Hon dervid en tårad blick,
följande friborna, lösta anden,
som till sitt ursprung ifrån oss gick.

Slumre Han ljuft och stilla,
Femtonde Carl, i frid,
gången från orons villa,
höjd öfver rum och tid!
Länge skall norden med saknad gömma
likasom Svea Hans bild så kär.
Honom skall folket så lätt ej glömma,
sent skall Hans minne förblekna här!

Pris: 10 öre.